

Betoog CDA Begroting 2025

Voorzitter,

In het afgelopen jaar hebben we in de gemeenteraad nogal wat woorden gebruikt die een speciale waarde hebben gekregen, zoals koppelkansen, de hub, ravijnjaar, de schaalsprong, ASML, wateroverlast. Uiteraard komen ze vandaag allemaal een keertje voorbij, is het niet in ons betoog, dan bij 1 van de andere partijen....

Zoals gebruikelijk, maar wel degelijk zeker zo gemeend, wil ik eerst het ambtenarenapparaat bedanken voor het wederom opstellen van een begroting waarin we positief scoren: 254.00 Euro, terwijl we volgens begroting van vorig jaar op zo'n 360. 000 in de min zouden belanden. Dus zo'n 6 Ton verschil.

Begroting in	2 jaar geleden	Vorig jaar	Dit jaar
2022			
2023		98.000	
2025		(-) 360.000	254.000
2026		(-) 3.8 mln	(-) 2 mln
2027	-	(-) 4.3 mln	(-) 2.8 mln
2028			(-) 3.5 mln

Het lijkt elk jaar uiteindelijk toch weer positiever uit te vallen, dan vooraf begroot. De wethouder gaf eerder ook al aan, om niet te snel grote bezuinigingen op te starten, die later wellicht niet nodig blijken te zijn. In vergelijking met de begroting van vorig jaar zijn de toekomstige jaren steeds weer wat positiever geworden.

Echter er wordt nu toch een OZB-verhoging van maar liefst 10 % doorgevoerd wat bijdraagt aan een positievere begroting, dus nu wellicht niet meer onontkoombaar nemen wij daarom aan. Wellicht als we eerder wat terughoudender zouden zijn geweest, was dit misschien niet nodig geweest.

Met andere woorden, een werkwijze die wij als CDA Eersel niet delen. Wellicht heeft de wethouder een geldboom gevonden achter het gemeentehuis, waar hij van kan plukken, waardoor het toch steeds weer net wat positiever uitvalt. Echter gezien de stijging van het water sinds eind vorig jaar in onze regio en ook het feit dat de taxussen in Vessem bij de kerk de nattigheid niet hebben overleefd voorspelt dit niet veel goeds voor de toekomst van de geldboom. Uiteraard is dit niet serieus bedoeld.

Even terug:

Het CDA staat bekend als de partij van normen en waarden. Dat klinkt misschien een beetje ouderwets, maar niets is minder waar op dit moment. We leven in een tijd waarin diverse waarden beginnen te vervagen. Mensen worden ruwer en onverschilliger in de omgang met elkaar; ze worden meer individualistisch; minder bereid rekening om te houden met anderen, en minder bereid zich in te zetten voor het algemeen belang. Alle peilingen wijzen uit dat mensen weer meer behoefte hebben aan normen en waarden. Één van de daaraan gekoppelde kernwaarden van het CDA die daarbij horen is het rentmeesterschap.

Al enkele jaren melden wij dat er veel projecten worden opgestart, waar steeds meer ambtenaren mee bezig zijn, waardoor er een capaciteitstekort ontstaat en weer extra ambtenaren nodig zijn, die we daarna weer koppelen aan nog meer projecten. Goed rentmeesterschap betekent dat je niet continue doorgaat met dat opslingereffect, maar ook kunt zeggen, we stoppen even in de vertaling naar Eersel met nieuwe projecten. Om genoeg diverse redenen zoals het ravijnjaar komt er aan, en ook de schaalsprong en de asml groei in de regio. Deze vragen al zo veel in de nabije toekomst. We doen het blijkbaar niet, even een pas op de plaats. Het lijkt eerder het tegenovergestelde te worden.

Om dit duidelijk te maken, een metafoor: De metafoor die hier naar onze mening erg op van toepassing is, is de “Ever Given” de 20.000 container vervoerende schip dat in maart 2021 het Suez kanaal blokkeerde. De vergelijking zit m in het feit dat dit schip te groot is om snel te kunnen draaien in een kleine omgeving. Naar onze mening zijn we ook zoveel aan het doen op dit moment, dat we straks niet meer kunnen omdraaien en vast komen te zitten. Daar zitten onze burgers niet op te wachten.

Een voorbeeld van zo’n container is de verhuizing van het gemeentehuis. Even voor de duidelijkheid wij waren hier niet voor, dus de opmerkingen vanuit het college: Ja maar hier heeft de raad toe besloten, gaat niet op voor het CDA!! Door de meerderheid van de raad is hiervoor gekozen, zonder een goede onderbouwing van de financiële consequenties. Een eerder onderzoek naar de koppelkansen leverde geen mogelijke oplossingen op. Echter nu wordt opnieuw een onderzoek opgestart en dat alleen al kost 300.000 euro. Terwijl de wethouder eerder dit jaar rondom de voorjaarsnota de heer van Son van Jong Nederland afdeling Vessem nog heeft verteld dat er geen geld is voor een oplossing van de rotte vloeren van hun blokhut. Niet verhouding dus.

Dat geldt overigens ook voor de ruim 500.000 euro die door de meerderheid van deze raad aan het Kempenmuseum is verleend. Wij stemden tegen dat voorstel. Niet omdat we het kempenmuseum dit niet gunnen, maar met dat bedrag hadden we heel wat heren van Son en soortgelijke verzoeken wel kunnen honoreren. Dat is waar wij voor staan, publieke gerechtigheid en rentmeesterschap.

Daarom zouden wij het zeer op prijs stellen, als we de verhuizing van het gemeentehuis terugdraaien en daarnaast niet nog meer nieuwe grote projecten opstarten op korte termijn. Er komt nog genoeg op ons af, zoals de vele woningbouwprojecten, met bijbehorende infrastructuur, mobiliteit, werk en sociale voorzieningen. Wij hopen dat zoveel mogelijk en zo vaak mogelijk met de betrokkenen uit de dorpen wordt afgestemd, hoe, wanneer en hoeveel er gebouwd gaat worden. De eerste scenarios die op dit moment uitgewerkt worden, geven daar voor ons als raadsleden/gedeeltelijke buitenstaanders in ieder geval een duidelijk inzicht in wat er mogelijk is per kerkdorp. De MRE regio zal ons zeker nog wel bezighouden met grote onderwerpen zoals de hub, fietsersbrug, mobiliteit etc.

Daarnaast blijven we voorstander van goede voorzieningen voor jong en ook oud, waaronder het zwembad, sportverenigingen, dorpsondersteuners. Maar zeker ook de MFA’s. We hopen dat de Muzenval nu eindelijk eens gaat draaien met de nieuwe manager en niet meer zo’n grote uitzondering hoeft te zijn ten opzichte van de andere MFA’s in onze gemeente. Ook daar moeten we naar publieke gerechtigheid kijken.

We hebben geen amendementen of moties ingediend, maar wij zien wel uit naar de overleggen die de komende tijd gaan komen over mogelijke ombuigingen om de begroting voor de komende jaren wat meer sluitend te krijgen vooraf. Hopelijk zien we hierin ook terug dat we ruimte houden voor de schaalsprong in welke vorm dan ook, en niet alleen een kwestie is van alleen de krenten uit de pap proberen te halen, oftewel alleen de lusten. Er zullen ook lasten zijn waar we mee te maken krijgen.

De fietsersbrug over de snelweg, de mobiliteitshub etc. komen er niet vanzelf. Daar zal de gemeente nog genoeg werk aan hebben, en ook kosten voor moeten maken.

Tenslotte, als we al een motie zouden indienen, zou die van algemene aard zijn in de trant van: doe even rustig aan, bouw energie op, zodat we klaar zijn en klaar staan voor wat er de komende jaren op ons afkomt en dat we er ook geld voor hebben.